

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่ 3

ธนาคารแห่งประเทศไทย

22 มีนาคม 2559

แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่ 3

วิสัยทัศน์ ระบบสถาบันการเงินไทยแข่งขันได้ สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายขึ้นด้วยราคาที่เป็นธรรม และไม่บิดเบือน และสนับสนุนการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาค ภายใต้การกำกับดูแลเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน

1. ส่งเสริมการใช้บริการทางการเงินและการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ (Digitization & Efficiency)

- 1.1 ส่งเสริมการใช้บริการทางการเงินและการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ
- 1.2 ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกลางทางการเงิน และการพัฒนาระบบการทำงานภายในของธนาคารพาณิชย์ให้เป็นอัตโนมัติมากขึ้น
- 1.3 ประเมินโครงสร้างระบบสถาบันการเงินให้มีรูปแบบที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน

3. ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงิน (Access)

- 3.1 ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชน และการออมเพื่อวัยเกษียณ
- 3.2 ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การพัฒนาศักยภาพและฐานข้อมูลของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- 3.3 ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการระดมทุนของภาคธุรกิจขนาดใหญ่ผ่านตลาดทุน

2. เชื่อมต่อการค้าการลงทุนในภูมิภาค (Regionalization)

- 2.1 สนับสนุนให้สถาบันการเงินไทยสามารถประกอบธุรกิจ ในภูมิภาคได้สะดวกขึ้น (เช่น เจรจาเปิดเสรีภาคการธนาคารในกลุ่มอาเซียน: QABs)
- 2.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนธุรกรรมทางการเงิน และการชำระเงินระหว่างประเทศ
- 2.3 สร้างสภาพแวดล้อมภาคการเงินที่สนับสนุนการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน (Enablers)

- 4.1 พัฒนาบุคลากรทางการเงิน
- 4.2 ส่งเสริมความรู้ทางการเงินและการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
- 4.3 สนับสนุนให้มีกฎหมายทางการเงินที่เอื้อต่อการบริหารความเสี่ยงและการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงิน
- 4.4 พัฒนาและปรับปรุงหลักเกณฑ์กำกับดูแล

แข่งได้
เข้าถึง
เชื่อมโยง
ยั่งยืน

การเติบโตอย่างมีส่วนร่วม
(Inclusive growth)

ประโยชน์ที่จะได้รับ (Intended Outcome)

ระบบสถาบันการเงินไทยภายหลังแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 3 จะมีลักษณะดังนี้

แข่งได้

สถาบันการเงินไทยดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีบริการและผลิตภัณฑ์ครบถ้วนหลากหลายด้วยราคาที่เหมาะสม และเอื้อต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

เข้าถึง

ประชาชน SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่ สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้สะดวก และตรงกับความต้องการ

เชื่อมโยง

สถาบันการเงินไทยมีบทบาทเพิ่มขึ้นในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และสามารถให้บริการระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุนของภาคธุรกิจไทย

ยั่งยืน

ระบบสถาบันการเงินไทยมีความมั่นคง สามารถรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนความอยู่ดีกินดีของประชาชนอย่างยั่งยืน

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 3 จะช่วยให้มีการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม (Inclusive growth)

การเพิ่มโอกาสแก่ประชาชนและภาคธุรกิจ:

ประชาชนและภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินและสินเชื่อได้สะดวก ด้วยต้นทุนที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นการสร้างโอกาสใหม่ ๆ ในการดำเนินธุรกิจ การประกอบอาชีพ การศึกษาส่งผลให้ทุกภาคส่วนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การส่งเสริมความรู้ทางการเงินอย่างต่อเนื่อง:

ประชาชนและภาคธุรกิจมีความรู้ความเข้าใจทางการเงินเพิ่มขึ้น สามารถเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินได้อย่างเหมาะสม

มาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน และการกำกับดูแลสถาบันการเงินที่เป็นมาตรฐานสากล:

ช่วยดูแลและสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนและภาคธุรกิจในการใช้บริการทางการเงิน

**Inclusive
growth**

ประโยชน์ที่จะได้รับ (Intended Outcome) ในมิติของ ระบบสถาบันการเงิน ประชาชน ภาคธุรกิจ และเศรษฐกิจโดยรวม

การเติบโตอย่างมีส่วนร่วม (Inclusive growth)

1

- มีความมั่นคง และมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่ดี
- ธนาคารพาณิชย์ไทยอย่างน้อย 1 แห่งมีขนาดใหญ่เพียงพอและมีบทบาทสำคัญในภูมิภาค
- ธนาคารพาณิชย์ให้บริการแบบ Digital banking อย่างครบวงจร
- ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ
- มีผู้ให้บริการที่หลากหลายทั้งธนาคารพาณิชย์และ Non-banks รวมถึงมีรูปแบบและช่องทางการให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและภาคธุรกิจทุกระดับ
- มีการกำกับดูแลตามมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับ

2

ประชาชน:

- ได้รับการบริการการเงินพื้นฐานอย่างทั่วถึง
- สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้สะดวก (Banking anywhere, anytime, any devices)
- มีโอกาสในการประกอบอาชีพ การศึกษา ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- มีความรู้ทางการเงิน สามารถเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินได้เหมาะสม
- มีความมั่นใจและได้รับความคุ้มครองในการใช้บริการทางการเงิน

ภาคธุรกิจและ SMEs:

- สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินและสินเชื่อได้สะดวกด้วยต้นทุนที่ต่ำ
- มีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อธุรกิจ Start-up และนวัตกรรม
- มีความมั่นใจและได้รับความคุ้มครองในการใช้บริการทางการเงิน

3

- ต้นทุนการดำเนินงานต่ำลง
- การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจมีประสิทธิภาพ
- ความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพิ่มขึ้น
- สถาบันการเงินและธุรกิจไทยมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค
- ระบบการชำระเงินในภูมิภาคมีความเชื่อมโยงกัน (Asian Payment Network: APN) เอื้อต่อการค้าการลงทุนในภูมิภาค

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

รายละเอียดมาตรการ

1. ส่งเสริมการให้บริการทางการเงินและการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ (Digitization & Efficiency)

1.1 ส่งเสริมการให้บริการทางการเงินและการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Digitization)

End-game: ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และประชาชนใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างแพร่หลาย

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เช่น การบังคับใช้ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน และออกประกาศที่เกี่ยวข้อง
- เพิ่มบทบาทผู้ให้บริการโอนและชำระเงินซึ่งครอบคลุมทั้งธนาคารพาณิชย์และผู้ให้บริการทางการเงินที่มีใช้สถาบันการเงิน
- ส่งเสริมการให้บริการทางการเงินและการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้นโยบาย National e-Payment โดยเฉพาะโครงการ Any ID และการขยายการใช้บัตร

1.2 ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Efficiency)

End-game: ระบบสถาบันการเงินมีต้นทุนและความซับซ้อนในการดำเนินงานลดลง

- สนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์ใช้เทคโนโลยีพัฒนากระบวนการทำงานภายในเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และมีความคล่องตัวมากขึ้น
- ผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกลางทางการเงิน เช่น การพัฒนาระบบติดตามการทุจริตทางการเงิน (Fraud monitoring network)
- พัฒนาระบบการพิจารณาคำขออนุญาต และการรับส่งข้อมูลกับ ธปท.

1.3 ประเมินโครงสร้างระบบสถาบันการเงินสำหรับระยะต่อไป (Financial landscape)

End-game: ระบบสถาบันการเงินมีรูปแบบและโครงสร้างที่เหมาะสมต่อการพัฒนาของเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ

- เพิ่มการแข่งขันและโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของผู้ให้บริการ
- กำหนดภูมิทัศน์ (Landscape) ที่เหมาะสมของระบบสถาบันการเงินไทยในระยะต่อไป

2. เชื่อมต่อการค้าการลงทุนในภูมิภาค (Regionalization)

2. สนับสนุนการเชื่อมต่อการค้าการลงทุนในภูมิภาค (Regionalization)

End-game: บทบาทของสถาบันการเงินไทยในภูมิภาคอาเซียนมีมากขึ้น และไทยมีบทบาทในการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาค

2.1 สนับสนุนให้สถาบันการเงินไทยสามารถประกอบธุรกิจในภูมิภาคได้สะดวกขึ้น

- การเจรจาเปิดเสรีภาคธนาคารกับประเทศในอาเซียน (Qualified ASEAN Bank)

2.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินระหว่างประเทศ

- เชื่อมโยงระบบการชำระเงินในภูมิภาค เช่น ATMs

2.3 สร้างสภาพแวดล้อมภาคการเงินเพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง

- สนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการชำระค่าสินค้าและบริการระหว่างประเทศ

3. ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงิน (Access)

3.1 ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของภาคประชาชน (Retail access)

End-game: ประชาชนเข้าถึงบริการทางการเงินได้ดีขึ้นทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ และสถาบันการเงินมีผลิตภัณฑ์/บริการทางการเงินเพื่อรองรับการเข้าสู่วัยเกษียณที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนเพิ่มขึ้น

- ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินแก่ประชาชน ผ่านระบบตัวแทน (Agent) และช่องทางอิเล็กทรอนิกส์
- สนับสนุนให้มีผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินเพื่อรองรับการเข้าสู่วัยเกษียณ และส่งเสริมระบบบำนาญและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- สนับสนุนให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพองค์กรการเงินชุมชน

3.2 ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินและการพัฒนาศักยภาพของภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

End-game: SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้มากขึ้น และได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

- พัฒนฐานข้อมูล SMEs จากข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบ
- สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เช่น การเพิ่มประเภทหลักประกันของ SMEs และการค้ำประกันโดย บสย. รวมถึงเพิ่มบทบาทของผู้ให้บริการทางการเงินรูปแบบใหม่ เช่น FinTech
- สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาศักยภาพ SMEs ของภาครัฐ

3.3 ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการระดมทุนของภาคธุรกิจขนาดใหญ่ผ่านตลาดทุน (Market-based financing)

End-game: ตลาดทุนมีความกว้าง ความลึกและสภาพคล่องเพียงพอ เพื่อสนับสนุนการระดมทุนและการลงทุนของภาคธุรกิจ/โครงการขนาดใหญ่ในระยะต่อไป

- สนับสนุนการดำเนินการตามแผนพัฒนาตลาดทุนไทย

4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน (Enablers)

4.1 พัฒนาบุคลากรทางการเงิน (Human capital development)

- สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในภาคการเงิน เช่น พัฒนาศักยภาพและสร้างมาตรฐานผ่านหลักสูตรกลางหรือจัดให้มีระบบประกาศนียบัตร (Certification)

4.2 ส่งเสริมความรู้ทางการเงินและการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (Financial education & Literacy)

- ผลักดันการให้ความรู้ทางการเงินเป็นวาระแห่งชาติ และบรรจุเป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ให้ความรู้ในการใช้บริการทางการเงินที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและแนวโน้มของผู้บริโภคในปัจจุบัน และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรภายนอก
- ให้ความคุ้มครองและดูแลเรื่องร้องเรียนผู้ใช้บริการทางการเงิน เช่น การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของระบบธนาคารพาณิชย์ (Code of Conduct)

4.3 ผลักดันกฎหมายการเงิน (Legal infrastructure)

- การบังคับใช้ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน และออกประกาศที่เกี่ยวข้อง
- สร้างการยอมรับเอกสารอิเล็กทรอนิกส์และการใช้ลายมือชื่อดิจิทัลเป็นหลักฐานในกระบวนการยุติธรรม
- ปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้มีแนวทางรองรับการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่ประสบภาวะวิกฤต

4.4 พัฒนาและปรับปรุงเกณฑ์กำกับดูแล (Regulation & Supervision)

- ปรับใช้หลักเกณฑ์การกำกับสากลให้เหมาะสมกับบริบทไทยทั้งระบบธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- เตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินตามโครงการ Financial Sector Assessment Program (FSAP)
- กำหนดกรอบการแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินร่วมกับผู้กำกับดูแลในภูมิภาค
- พัฒนาลาดการเงินผ่านกรอบความร่วมมือระหว่างผู้ร่วมตลาด ภาคเอกชน และภาครัฐ